

Forslag til folketingsbeslutning om foranstaltninger mod inflationen.

Fremsat den 12. oktober 1973 af *Nyboe Andersen, Anders Andersen,
Christophersen, Enggaard og Poul Hartling.*

Folketinget opfordrer regeringen til at fremsætte forslag til bekæmpelse af inflationen efter følgende retningslinjer:

1) Finanspolitikken strammes ved, at der for finansåret 1974-75 gennemføres besparelser af en størrelsesorden på 3 milliarder kr. i forhold til den af regeringen forelagte finansplan.

I de efterfølgende finansår foretages yderligere udgiftsbegrænsninger især gennem en revision af det principielle grundlag for en række lovbundne udgifter.

2) De dyrtidsportioner, der udløses ved pristallene 121, 124 og 127, erstattes af et særligt dyrtidsfradrag på 1.000 kr. i den skattepligtige indkomst for alle lønmodtagere for 1974.

Bemærkninger til forslaget.

Den økonomiske udvikling i den resterende del af 1973 og i 1974 giver anledning til stor bekymring. Inflationen løber i et tempo, som skader erhvervenes internationale konkurrenceevne og virker forvridende på befolkningens økonomiske dispositioner. Der ventes et underskud på betalingsbalancen på 3,5 milliarder kr. både for 1973 og 1974, hvilket er uacceptabelt og kan i en international valutakrise blive farligt.

Forslagsstillerne betragter inflationen og den dårlige betalingsbalance som udslag af de samme grundlæggende forhold i samfundsøkonomien, nemlig de forhold, der bevirker, at indtægterne i penge stiger langt stærkere end vareproduktionen. For det første er den samlede efterspørgsel fra privat forbrug og investering og fra det offentlige så stor, at løn og rente presses i vejret. For det andet jager priser og lønninger hinanden i vejret i en selvforstærkende proces. En effektiv indsats mod inflationen kan kun ske ved ændringer i finans- og skattepolitikken og ved direkte indgreb over for løn/prisspiralen. Dette er baggrunden for det foreliggende forslag til folketingsbeslutning.

De to led i forslaget må ses i sammenhæng. Hvis det foreslåede indgreb over for pristalsreguleringen skal føre til et lavere stigningstempo i lønninger og priser, er det nødvendigt, at der gøres noget effektivt for at fjerne efterspørgselspresset, således som det foreslås under punkt 1. Omvendt er det ikke tilstrækkeligt kun at gennemføre dette, fordi det i så fald vil vare for længe, før den igangværende selvforstærkende proces med skiftevis stigende priser og lønninger bringes til ophør.

Om de enkelte punkter skal i øvrigt bemærkes følgende:

Ad 1) De i forslaget nævnte udgiftsbegrænsninger i finansåret 1974-75 bør efter forslagsstillerens opfattelse foretages med særligt henblik på at begrænse væksten i de lovbundne udgifter og på at begrænse den offentlige sektors ressourceforbrug. Det vil derudover være nødvendigt at inddrage en række bevillinger, som mere indirekte påvirker ressourceforbruget i samfundet, samt bevillinger, der berører Danmarks betalingsmellemværende med udlandet. På grundlag af en gennemgang af de i finanslovsforslaget for 1973-74 indeholdte budgetoverslag for